Available online <http://www.lumenpublishing.com/journals/index.php/lumenlaw>

ISSN: 2284 – 5968 (print), ISSN: 2284 – 5968 (electronic)

**Logos Universality Mentality Education Novelty
Section: Law**

2017, Volume V, Issue 2, December, pp. 93-116

Sexual Harassment. Micro-research

**Loredana-Cătălina SPOIALĂ, Raluca-Gabriela
ZAHARIE, Maria-Cristina PETREA, Sabina-
Mădălina SMOCHINĂ, Maria CLIPA**

<https://doi.org/10.18662/lumenlaw.6>

Covered in:

CEEOL, Index Copernicus, Ideas RePeC,
EconPapers, SocioNet, HeinOnline

©2017 The Authors & LUMEN Publishing House.

Selection, peer review and publishing under the responsibility of LUMEN Publishing House.

How to cite: Spoială, L.-C., Zaharie, R.-G., Petrea, M.-C., Smochină, S.-M., Clipa, M. (2017). Sexual Harassment. Micro-research. *Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Law, V(2)*, 93-116. <https://doi.org/10.18662/lumenlaw.6>

Sexual Harassment. Micro-research

Loredana-Cătălina SPOIALĂ¹, Raluca-Gabriela ZAHARIE¹, Maria-Cristina PETREA¹, Sabina-Mădălina SMOCHINĂ¹, Maria CLIPA¹

Abstract: The purpose of the paper is to analyze the hypothesis according to which the women in Romania considers sexual harassment to be a serious problem, but it is still expected the solution to occur naturally. In this paper, we want to emphasize that women need to be better informed about sexual harassment and that most of those in such cases are not aware of the law that protects them.

Keywords: sexual harassment; exclusion; abuse; discrimination; injured person.

Introducere

Am ales să realizăm această cercetare pentru că în societatea actuală reprezintă un subiect de importanță majoră, din ce în ce mai multe persoane de gen feminin fiind victimele acestui fenomen. Totodată, dorim să arătăm faptul că deși există un număr mare de persoane hărțuite (Agrosoaie et al., 2003), acestea nu au apelat cu încredere la autorități pentru a le sprijini și pentru a rezolva situațiile cu care s-au confruntat. În cadrul chestionarului vor fi evidențiate și motivele pentru care cele mai multe dintre persoanele intervievate nu doresc să recunoască faptul că au fost hărțuite de-a lungul vieții, chiar dacă unele dintre ele au ajuns să aibă diferite probleme emoționale sau psihice din cauza acestor întâmplări.

Eșantionarea

Chestionarul a fost aplicat unui eșantion (Sandu, 2016) alcătuit din 200 de persoane de gen feminin care locuiesc pe raza județului Suceava. Acestea au fost alese aleatoriu, tocmai pentru a reuși să vedem dacă acest fenomen este într-adevăr răspândit și în județul nostru și pentru a înțelege cum gândesc persoanele aflate în cauză referitor la acest subiect, considerat de multe ori și tabu. Vârsta persoanelor intervievate a fost între 18-60 de ani.

Tema acestei cercetări este reprezentată de situația femeilor care s-au confruntat cu hărțuirea sexuală și care nu au știut cum să procedeze pentru a se apăra. Cercetarea este de tip explicativ, deoarece intenția noastră este de a

¹ Student, Faculty of Law and Administrative Sciences, Stefan cel Mare University from Suceava, Romania.

analiza modalitățile prin care se poate manifesta hărțuirea sexuală și modurile de a le preveni. Dorim de asemenea să arătăm faptul că femeile nu recunosc că au întâmpinat astfel de incidente și că li se pare rușinos să o facă.

Chestionarul este alcătuit din 32 de întrebări, atât cu un singur răspuns, cât și cu răspuns multiplu. În cele ce urmează vom prezenta rezultatele pe care am reușit să le obținem.

Interpretarea rezultatelor cercetării

La întrebarea “Ce înțelegeți prin sintagma hărțuire sexuală”, 61% din persoanele chestionate (122 de persoane) consideră hărțuirea sexuală „un comportament prin care victima este determinată să ofere favoruri sexuale prin intimidare, amenințare sau constrângere”, iar 39% (78 de persoane) consideră că hărțuirea sexuală reprezintă “orice comportament care este nedorit și face o femeie să se simtă incomod”. Nici o persoană din cele chestionate nu consideră hărțuirea ca fiind un flirt intenționat sau un mijloc de a atrage atenția unei femei. **R.S**

Ce înțelegeți prin sintagma "hărțuire sexuală" ?

La întrebarea: “Ce tipuri de hărțuire sexuală cunoașteți?” (întrebare cu răspuns multiplu) persoanele chestionate au dovedit că într-adevăr cunosc diferite tipuri ale acestui fenomen, dar nu pe toate într-o măsură egală: 25.9% din persoanele chestionate (171 de persoane) sunt familiare cu tipul hărțuirii fizice (atingeri și mângâieri); 24.6% (162 de persoane) cunosc tipul

hărțuirii verbale; 15.9% (105 persoane) au auzit despre Hărțuirea Quid pro quo (amenințări cu pierderea locului de muncă sau refuzarea unor beneficii la locul de muncă); 8% (53 de persoane) cunosc hărțuirea în mediul educațional, iar 25.5% (168 de persoane) cunosc hărțuirea fizică dusă la extreme (viol și agresțiuni). **R.M**

Ce tipuri de hărțuire sexuală cunoașteți ?

A treia întrebare propusă celor chestionați a fost recunoașterea acestei imagini:

În proporție de 44.5% (89 de persoane) au recunoscut faptul că într-adevăr cunosc semnificația acestei imagini, respectiv a campaniei împotriva hărțuirii care stă la baza ei; 33.5% (67 de persoane) au spus că nu cunosc semnificația acesteia; 13.5% (27 de persoane) au răspuns că este posibil să o cunoască, fiindcă li se pare cunoscută, iar 8.5% (17 persoane) au spus că au mai întâlnit-o, dar nu cunosc povestea din spatele ei. **R.S**

Cunoașteți semnificația acestei imagini?

În proporție de 40.5% (81 de persoane), repondenții au susținut faptul că nu sunt sigure dacă în orașul în care locuiesc există incidente de hărțuire sexuală; 28% (56 de persoane) au spus că există din ce în ce mai multe; 25.5% (51 de persoane) au susținut faptul că există, dar puține; 5% (10 persoane) spun că incidentele sunt foarte rare, iar cel mai mic procentaj de 1% (2 persoane) susține că orașul este unul sigur. **R.S**

Persoanele chestionate consideră că aceste cazuri sunt mai frecvente în orașul lor, în diferite locuri: 55.4% (159 de persoane) consideră cele mai multe incidente întâmplate pe străzi, în parcuri sau alte locuri publice; 15.3% (44 de persoane) consideră că incidentele sunt frecvente în transportul public, iar de asemenea 15.3% (44 de persoane) consideră că incidentele sunt frecvente la locul de muncă. 7% (20 de persoane) din respondenți consideră că sunt mai frecvente în mediul educațional, iar în aceeași proporție 7% (20 de persoane) consideră că aceste incidente nu există în orașul în care locuiesc. **R.M**

La întrebarea „Cunoașteți legislația în vigoare în România în acest moment cu privire la acest fenomen?” 39.5% (79 de persoane) au răspuns “o mică parte”; 39% (78 de persoane) au spus că nu o cunosc; 14.5% (29 de

persoane) o cunosc, iar 7% (14 persoane) au recunoscut că nu au fost interesate niciodată. **R.S**

Cunoașteți legislația în vigoare în România în acest moment cu privire la acest fenomen ?

Un număr destul de mare dintre cei chestionați, respectiv 57.5% (115 persoane) spun că sunt îngrijorați în legătură cu acest subiect, 39% (78 persoane) recunosc că sunt total îngrijorați, 3.5% (7 persoane) spunând că nu sunt siguri și nici un respondent nu a susținut că această problemă ar fi neserioasă sau trecătoare. **R.S**

Considerați că problema hărțuirii sexuale este una de importanță majoră?

Întrebarea “În medie, ați auzit/observat tentative de hărțuire în diferite forme” a primit următoarele răspunsuri: 41% (82 de persoane) de 2-3 ori, 29.5% (59 de persoane) mai mult de 5 ori, 17.5%(35 de persoane) niciodată, iar 12%(24 de persoane) o singură dată. **R.S**

În medie, ați auzit/observat tentative de hărțuire în diferite forme:

Întrebarea numărul 9 a avut 2 răspunsuri, respectiv Da și Nu. Astfel, 79% (140 de persoane) din persoanele chestionate susțin că nu au fost hărțuite sexual vreodată, iar 30% (60 de persoane) recunosc că da, au fost hărțuite. **R.S**

Ați fost vreodată victima unei hărțuiri sexuale?

Fiind întrebat despre forma hărțuirii sexuale, de această dată doar 51.6% (128 de persoane) din persoanele care au susținut la întrebarea anterioară că nu au fost victime, au susținut și aici același lucru. Acest lucru denotă o mică eroare de interpretare, datorită faptului că atunci când au întâlnit și cazurile de hărțuire, persoanele chestionate au considerat că au fost cel puțin o dată hărțuite, chiar și în cel mai inofensiv mod. 18.5% (46 de persoane) au spus că au fost hărțuite fizic, prin atingeri și mângâieri, 20.2% (50 de persoane) au fost hărțuite verbal, 4% (10 persoane) s-au confruntat cu o hărțuire fizică dusă la extreme (agresiuni și viol), 3.2% (8 persoane) au fost hărțuite în mediul educațional, 2.4% (6 persoane) s-au confruntat cu amenințări cu pierderea locului de muncă sau alte tipuri ale hărțuirii Quid pro quo. **R.M**

Dacă da, în ce formă a acestuia?

5.5% (11 persoane) din persoanele chestionate susțin că incidentul respectiv s-a produs recent, 10.5% (21 de persoane) susțin că acesta a avut loc cu mai puțin de 2 ani în urmă, 21% (42 de persoane) spun că a avut loc cu mai mult de 2 ani în urmă, iar 63% (126 de persoane) susțin că nu au întâmpinat vreodată un astfel de eveniment. **R.S**

La întrebarea „Cine a fost persoana care v-a hărțuit?”, respondenții au spus: 18.2% (40 de persoane) o persoană cunoscută, 17.7% (39 de persoane) o persoană necunoscută, 4.1% (9 persoane) un prieten, 0.9% (2 persoane) șeful, 1.4% (3 persoane) un profesor și 57.7% susțin din nou că nu au fost hărțuite.(127 de persoane). **R.M**

Natura hărțuirii pe care au experimentat-o persoanele chestionate a fost de diferite tipuri: 3% (11 persoane) au avut relații sexuale nedorite, 12.4% (46 de persoane) au avut contact fizic deranjant (atingeri, ciupit), 7.6% (28 de persoane) au primit comentarii neplăcute la adresa corpului lor, 11.6% (43 de persoane) au primit comentarii verbale agasante, 4.3% (16 persoane) au primit telefoane agasante, 8.4% (31 de persoane) au primit propuneri de natură sexuală, 3.8% (14 persoane) au fost puși în situația de a le fi expuse obiecte indecente cu tentă sexuală, 5.1% (19 persoane) au întâmpinat contact vizual cu tentă sexuală (persoane care se masturbează în jurul lor), 10.8% (40 de persoane) au întâlnit limbaj cu conotație sexuală și în final 33% (122 de persoane) susțin din nou că nu au fost hărțuite. Însă și de această dată numărul persoanelor nu coincide cu cel anterior, reieșind faptul că unele persoane nu realizează că, de fapt, există și forme minore ale hărțuirii sexuale, inițial susținând că nu au fost hărțuite, iar mai apoi la această întrebare bifând totuși anume moduri prin care consideră că au fost hărțuite.

R.M

În proporție de 87.5% (175 de persoane) aceste persoane susțin că nu au fost amenințate odată cu refuzul la unele propuneri indecente (printre acestea numărându-se și cele care nu au fost victime), iar 12.5% (25 de persoane) susțin că au fost amenințate. **R.S**

Ați fost amenințată odată cu refuzul dumneavoastră la aceste propuneri indecente?

Fiind întrebată ce măsuri au luat odată cu începerea acestui fenomen în viața lor, am primit următoarele răspunsuri: 14% (30 de persoane) susțin că nu au făcut nimic, 0.5% (1 persoană) au spus că nu au făcut nimic și că nu văd nici un rost în a lua inițiativă, 17.3% (37 de persoane) au spus că au rezolvat pe cale neoficială, prin discuții cu hărțuitorul, 0.9% (2 persoane) au reclamat incidentul autorităților, 12.1% (26 de persoane) au sperat că va trece, nici o persoană nu a inițiat vreo acțiune în instanță, iar 55.1% (118 persoane) au susținut din nou că nu au fost victime ale unui astfel de incident. **R.M**

Ce ați făcut în legătură cu hărțuirea?

Cu privire la măsurile luate împotriva lor odată cu refuzarea hărțuirii, respondentele au spus că: față de 2.5% (5 persoane) au fost luate măsuri, 0.5% (1 persoană) nu a promovat examenele din cauza aceasta, 22% (44 de persoane) au spus că nu au fost luate măsuri împotriva lor, 16.5% (33 de persoane) au susținut că totul a încetat în acel moment, 58.5% (117 persoane) au susținut din nou că nu au fost hărțuite, promovarea la locul de muncă sau pierderea acestuia nefiind situații întâmpinate de nimeni. **R.S**

La întrebarea “În cazul în care ați apelat la autorități, acestea v-au fost de ajutor?”, 1.5% (3 persoane) spun că autoritățile le-au fost de ajutor, 2.5% (5 persoane) susțin că autoritățile nu le-au fost de folos, 59.5% (119 persoane) au spus că nu au apelat la autorități, iar 36.5% (73 de persoane) au spus că nu au fost hărțuite. **R.S**

Fiind întrebate cum s-au simțit atunci când au fost victime, acestea au spus: 16.8% (56 de persoane) s-au simțit speriate, 11.7% (39 de persoane) s-au simțit iritate, 13.2% (44 de persoane) s-au simțit neajutorate, 13.8% (46 de persoane) s-au simțit rușinate, 8.4% (28 de persoane) s-au simțit nesigure, 0.3% (1 persoană) a susținut că nu a simțit nimic, nicio persoană nu a susținut faptul că i-a plăcut, iar 35.7% (119 persoane) au spus că nu au fost victime.

R.M

Cele mai multe persoane dintre cele ce au întâmpinat un astfel de incident au rămas cu traume la nivel emoțional, respectiv 17.4% (42 de persoane), 12.9% (31 de persoane) au spus doar că au fost marcate, 11.6% (28 de persoane) au susținut că au traume la nivelul psihicului, 8.3% (20 de persoane) susțin că nu au rămas marcate, 1.2% (3 persoane) invocă alte tipuri de traume (Frica de a ieși pe stradă noaptea neînsoțită, am probleme în ceea ce privește relaționarea cu bărbații, mă sperie, sunt speriată pe stradă, am impresia că sunt urmărită, etc.), iar 48.5% susțin că nu au fost victime. **R.M**

Circa 22.7% din respondenți (47 de persoane) susțin că nu și-au schimbat părerea în legătură cu persoanele de gen masculin datorită evenimentelor pe care le-au experimentat, fiindcă nu sunt toate persoanele la fel, 11.6% (24 de persoane) susțin că da, și-au schimbat părerea referitor la persoanele de acest gen, 7.7% (16 persoane) au spus că și-au schimbat părerea și nu mai au încredere în astfel de persoane, 3.4% (7 persoane) spun că nu și-au schimbat părerea, iar 54.6% (113 persoane) susțin că nu au fost victime. **R.M**

V-ați schimbat părerea în legătură cu persoanele de gen masculin în urma unui astfel de incident?

Fiind întrebat cum cred că ar reacționa persoanele din jur dacă ar afla de incidentele lor, respondentele susțin: 13.4% (28 de persoane) cred că vor fi înțelese, 23.4% (49 de persoane) nu știu ce să răspundă, 7.2% (15 persoane) consideră că persoanele din jur vor fi indiferente, iar 56% (117 persoane) susțin că nu au fost victime. **R.M**

Cum credeți că ar reacționa cei din jur dacă ar afla de incidentul dumneavoastră?

În funcție de cazurile cunoscute, persoanele chestionate au fost rugate să evalueze anumite tipuri de hărțuire: **R.S**

În funcție de cazurile experimentate, persoanele chestionate au fost rugate să evalueze anumite tipuri de hărțuire: **R.S**

Masturbare în public		
Niciodată	155	77.5%
Rar	29	14.5%
Des	13	6.5%
Foarte des	3	1.5%

În opinia respondenților, unii bărbați recurg la hărțuire pentru că: 10.3% (56 de persoane) consideră că aceștia recurg la astfel de gesturi crezând că sunt amuzante, 1.8% (10 persoane) cred că îi ajută să treacă timpul mai repede, 21.9% (119 persoane) au spus că ei cred că este mai bărbătesc acest comportament, 24.1% (131 de persoane) au susținut faptul că acești bărbați sunt frustrați, 11.8% (64 de persoane) au spus că ei recurg la un astfel de comportament fiindcă știu că nu vor fi pedepsiți, 13.6% (74 de persoane) au spus că aceștia cred că femeilor le place, 2.2% (12 persoane) susțin că femeile cer acest lucru, 14.3% (78 de persoane) au spus că acești bărbați consideră că femeile nu le vor acorda atenție decât dacă vor face asta. **R.M**

În opinia dumneavoastră, unii bărbați recurg la hărțuire pentru că:

Fiind întrebați dacă au fost martori ai unor astfel de evenimente respondenții au spus: 32.5% (65 de persoane) da, iar 67.5% (135 de persoane) nu. **R.S**

Ați fost vreodată martora unui astfel de incident, petrecut altei persoane?

Persoanele care au răspuns afirmativ, au fost întrebat cum au reacționat la vederea unui astfel de incident. 11.5% (23 de persoane) au ajutat persoana aflată în cauză, 1.5% (3 persoane) au trecut indifferente pe lângă, 58% (116 persoane) au susținut că nu au fost martore, iar 29% (58 de persoane) susțin că nu a fost nevoie să intervină. **R.S**

Dacă da, cum ați reacționat?

La întrebarea „Care credeți că este răspunsul societății cu referire la acest fenomen?”, 33.9% (75 de persoane) au spus că societatea este indiferentă, 9.5% (21 de persoane) au susținut că aceasta este implicată, iar 56.6% (125 de persoane) au susținut că majoritatea societății nu este interesată. **R.M**

Toate persoanele chestionate în proporție de 100% (200 de persoane) consideră că această problemă ar trebui să fie tratată cu mai mult interes de către autorități. **R.S**

Considerați că această problemă ar trebui să fie tratată cu mai mult interes de către autorități?

Cu privire la obstacolele diminuării acestui fenomen al hărțuirii sexuale, respondenții au spus: 15% (30 de persoane) consideră că este vorba despre dezinteresul societății, 11% (22 de persoane) consideră că este vorba despre dezinteresul autorităților, 48.5% (97 de persoane) cred că este vorba

de lipsa unor legi mai aspre, 25.5% (51 de persoane) consideră că obstacolul este reprezentat de atitudinea delăsătoare a femeilor care sunt hărțuite. **R.S**

Care credeți că sunt obstacolele diminuării acestui fenomen al hărțuirii sexuale?

Fiind întrebată dacă ar raporta un astfel de incident, acestea au spus în proporție de 57.5% (115 persoane) că da, ar face așa întotdeauna; 30.5% (61 de persoane) au spus că da, ar face asta dar sub anonim; 7% (14 persoane) au considerat că nu, nu este necesar, iar 5% (10 persoane) au spus că niciodată, fiindcă nu văd niciun avantaj în acest lucru. **R.S**

Ați raporta un astfel de incident autorităților?

Fiind întrebat care sunt motivele pentru care aceste incidente nu sunt raportate autorităților, respondentele au dat următoarele răspunsuri: 12% (50 de persoane) consideră că nu este un proces ușor de realizat; 23.1% (96 de persoane) consideră că motivul este lipsa cunoștințelor în legătură cu legile existente; 7.5% (31 de persoane) au dat drept motiv frica de autorități; 21.9% (91 de persoane) au considerat că motivul este indiferența din partea autorităților; 5.8% (24 de persoane) au spus că nu există nici un motiv și că aceste incidente ar trebui raportate, iar cei mai mulți, respectiv 29.6% (123 de persoane) au dat drept motiv frica de a nu fi agresate din nou.

În opinia dumneavoastră, care sunt motivele pentru care aceste incidente nu sunt raportate autorităților?

Întrebarea inițială “Ați fost vreodată victima unei hărțuiri sexuale?” a fost reluată și în finalul chestionarului pentru a vedea dacă răspunsurile inițiale coincid cu cele finale.

Dacă inițial 140 de persoane susțineau că nu au fost hărțuite, la această ultimă întrebare doar 123 de persoane au susținut acest lucru. **R.M**

V-ați confruntat vreodată cu o situație de hărțuire sexuală?

Concluzii

Cercetarea efectuată și-a propus să evidențieze nivelul de informare al persoanelor de gen feminin cu privire la problema hărțuirii sexuale, modul de abordare al acestui subiect considerat de multe ori tabu, situațiile cu care se confruntă numeroase femei dar nu recunosc acest lucru, dar de asemenea și modul de abordare al acestora atunci când vine vorba de rezolvarea acestor probleme.

Rezultatele arată în primul rând numărul persoanelor agresate sexual. Din cele 200 de persoane chestionate, doar 60 la sută au recunoscut că au fost hărțuite. Restul de 140 susțin că nu au fost, deși, de-a lungul cercetării anumite răspunsuri eronate ne fac să credem că totuși mai există un număr de persoane, care deși au fost hărțuite, au preferat să susțină că nu au fost, acest lucru fiind de asemenea unul pe care am dorit să îl demonstrăm, femeile ascunzându-se de afișarea acestor experiențe, cu toate că ele erau sub anonimat.

O mare parte din persoanele chestionate, respectiv 39.5% (79 de persoane) au recunoscut că nu cunosc decât o mică parte din legislația în vigoare la acest moment, legislație care apără persoanele aflate în aceste situații. Aproape același procentaj, respectiv 39% (78 de persoane) au recunoscut că nu sunt informate și nu cunosc legislația în vigoare. Răspunsul afirmativ a fost dat de doar 14.5% (29 de persoane).

Se poate remarca, de asemenea, realismul cu care s-a răspuns la întrebările privind importanța acestei probleme a hărțuirii sexuale, 57.5% (115 persoane) spunând că sunt îngrijorate, iar 39% (78 de persoane) susținând că sunt total îngrijorate.

Prin intermediul cercetării efectuate am evidențiat faptul că femeile aflate în astfel de situații nu cunosc legislația care le apără, nu cunosc informații precise referitoare la lucrurile cu care se confruntă, nu reușesc să mărturisească ceea ce li s-a întâmplat și consideră totuși că acest subiect ar trebui mai mult să nu fie atins, chiar dacă, aproape toate persoanele chestionate au răspuns că sunt foarte îngrijorate în legătură cu acest subiect.

References

- Agrosoaie, I., Gramada, S., Lupascu, C., Chirila, B., & Scripcaru, G. (2003). Forensic and victimologic considerations about sexual abuse against persons of polar ages. *Forensic Science International*, 136 (Suppl 1): 275.
- Miftode, V. (2011). *Tratat de metodologie sociologică*. Iași, România: Editura Lumen.
- Sandu, A. (2016). *Elemente de sociologie pentru administrația publică*. Iași, România: Editura Lumen.